
„Madonna z Dzieciątkiem”. Pokaz obrazu będącego odzyskaną stratą wojenną

Termin

- [Wystawy czasowe](#)

„Madonna z Dzieciątkiem”

Pokaz obrazu będącego odzyskaną stratą wojenną

8-31 lipca 2023

Antyszambra

Pokaz dostępny w ramach biletu na Trasę Królewską

[Kup bilet](#)

Po ponad 70 latach wraca do Polski strata wojenna - obraz *Madonna z Dzieciątkiem* przypisywany włoskiemu artyście Alessandro Turchiemu, zrabowany przez Niemców z kolekcji Lubomirskich w Przeworsku. Cenne barokowe dzieło, odnalezione na aukcji w Japonii, będzie można podziwiać w ramach trasy zwiedzania Apartamentów Królewskich do końca lipca.

Madonna z Dzieciątkiem jest pierwszą w historii polską stratą wojenną odnaniezoną na Dalekim Wschodzie. Została zidentyfikowana na aukcji w Tokio w styczniu 2022 r. dzięki specjalnym narzędziom informatycznym, wykorzystywanym przez pracowników Departamentu Restytucji Dóbr Kultury MKiDN. Dom aukcyjny Mainichi Auction Inc. po zapoznaniu się z historią dzieła i w porozumieniu z jego właścicielem zdecydował się zwrócić dzieło Polsce bez żadnych kosztów. Uroczystość przekazania obrazu odbyła się 31.05.2023 r. w Ambasadzie Polskiej w Tokio.

Wojenna historia obrazu

Obraz *Madonna z Dzieciątkiem* znajdował się na na niesławnej liście sporządzonej w 1940 r. przez SS-Hauptsturmführera dr. Kajetana Mühlmana, pełniącego funkcję specjalnego Pełnomocnika ds. Rejestracji i Zabezpieczenia Dzieł Sztuki i Zabytków Kultury w Generalnym Gubernatorstwie, a więc głównego wykonawcy polityki grabieży i wywozu polskich zabytków w głąb Rzeszy. Lista zawierała 521 obiektów przeznaczonych do „zabezpieczenia”, m.in. *Damę z gronostajem* Leonarda da Vinci, *Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem* Rembrandta czy nieodnaleziony do dziś *Portret młodzieńca* Rafaela. Obraz *Madonna z Dzieciątkiem* pozostawał w ukryciu aż do lat 90., kiedy został sprzedany na aukcji w Nowym Jorku.

Przed wojną

Pierwszym dokumentem archiwalnym potwierdzającym obecność dzieła w polskich zbiorach jest *Spis obrazów olejnych, rycin i medalionów oraz broni w pałacu Henryka Lubomirskiego w Przeworsku* z 1823 roku. Obraz pozostawał w kolekcji Lubomirskich w Przeworsku aż do momentu konfiskaty. W przytoczonym wyżej dokumencie wskazany jest jednak także jego wcześniejszy właściciel hrabia Stanisław Kostka Potocki, działacz polityczny i pisarz, właściciel pałacu w Wilanowie, założyciel jednego z pierwszych polskich muzeów. Potocki kupił płótno najprawdopodobniej w drugiej poł XVIII w. podczas jednej z licznych podróży do Włoch.

O obrazie

Madonna z Dzieciątkiem to obraz charakteryzujący się wyrazistym rysunkiem i harmonijnie skomponowaną kolorystyką. W samym przedstawieniu artysta zawarł głębsze treści teologiczne. Wyraz łagodnego smutku, jaki przybiera twarz Madonny spoglądającej na syna, wydaje się zdradzać wiedzę na temat przeznaczenia Jezusa, który dobrowolnie wyda się na śmierć, aby zbawić grzeszników. W tym kontekście warto zwrócić uwagę także na ich złączone dłonie.

Owoce, które podaje matce Jezus, stanowią wyraźne odniesienie do owocu z drzewa poznania dobra i zła, zjedzonego wbrew zakazowi Boga przez pierwszych rodziców. Maria, posłuszna woli Stwórcy, jest w tym ujęciu nową Ewą, a Chrystus – nowym Adamem. Oboje prowadzą ludzi na drogę powrotną do utraconego raju.

O tym, że mamy do czynienia z tajemnicami wiary chrześcijańskiej, przypomina widoczna w lewym górnym rogu zasłona, powszechnie stosowany w malarstwie europejskim symbol tego, co niedostępne i niewidoczne dla oczu.

Pokaz dostępny w ramach biletu na Trasę Królewską

Source URL: <https://palac-pod-blacha.zamek-krolewski.pl/node/1820>